

Minister Zdrowia

ZPP.054.1263.2024.DL

Warszawa, 13 stycznia 2025

Pan

Adam Chmura

Zastępca Rzecznika Praw Dziecka

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo z dnia 10 grudnia 2024 r. (znak: ZZS.422.19.2024.KT) w sprawie nowelizacji z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), zwanej dalej „ustawą”, poprzez dodanie do katalogu obiektów chronionych miejsc rekreacji dla dzieci (parków linowych, sale zabaw, parki tematyczne), po zasięgnięciu opinii Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Co do zasady postulat wskazujący na potrzebę dopisania do listy miejsc, w których zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych (art. 14 ust. 1 ustawy) miejsc służących bezpośrednio rekreacji dzieci i ich rodzin (sale zabaw, parki tematyczne, parki linowe itp.) należy uznać za zasadny i godny rozważenia. Wszelkie przepisy pozwalające ograniczyć ekspozycję dzieci na alkohol oraz ograniczające przy tym dostępność alkoholu są warte inkorporowania do polskiego porządku prawnego.

Słusznie wskazano na przepis art. 14 ust. 2a ustawy, tj. na zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Powyższe ograniczenie zostało wprowadzone do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na mocy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. W uzasadnieniu projektu tej ustawy wskazano, że „miejsce publiczne służy przede wszystkim zaspokajaniu potrzeb użytkowników je osób, m.in. w zakresie wypoczynku, rekreacji, komunikacji czy np. edukacji. Najczęściej stanowi własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Nie jest jednak wykluczone, by było ono własnością innych podmiotów. Wobec powyższego poprzez miejsce publiczne rozumie się wszelkie miejsca dostępne powszechnie”. Większość

miejsc rekreacji dla rodzin wypełnia zatem definicję miejsca publicznego. Wydaje się także, że nie ma praktyki by tworzyć w nich miejsca sprzedaży alkoholu z możliwością spożywania ich na miejscu. W ciągu ostatnich kilku lat KCPU, a wcześniej Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, otrzymały zaledwie kilka takich sygnałów ze strony społecznej - przy czym w jednym przypadku chodziło o park wodny, a w innym o wydzielone restauracje w centrach handlowych, położone obok miejsc rekreacji dla rodzin. Jednakże ze względu na modelowanie postaw dzieci przez ich rodziców każdy przepis, który wyeliminuje albo ograniczy możliwość spożywania alkoholu przez rodzica przy dziecku należy ocenić pozytywnie jako potencjalnie wpływający na pożądane postawy młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.

W wystąpieniu wskazano na konieczność „odpowiedniego kształtowania otoczenia zewnętrznego” i z tym argumentem również należy się zgodzić. Zatem mowa tutaj nie tylko samym terenie miejsca spożywania alkoholu, ale obszarze położonym w najbliższym otoczeniu miejsc rekreacji dla rodzin (np. plac zabaw w plenerze i ogródek piwny tuż obok). Dotyczy to jednak nie tylko miejsc rekreacji organizowanych całorocznie, ale również tych sezonowych, czy jednorazowych, gdzie przychodzą rodziny z dziećmi jak: festyny, kąpieliska/plaże itp. Ograniczanie sprzedaży, podawania, spożywania alkoholu w takich miejscach jawi jako się jeszcze bardziej zasadne niż w salach zabaw dla dzieci, gdzie wydaje się nie być to przyjętą praktyką.

W kontekście odpowiedniego kształtowania otoczenia warto także zwrócić uwagę na obecność reklam napojów alkoholowych – reklam piwa dostępnych w przestrzeni publicznej, a także reklam innych napojów alkoholowych (w tym wysokoprocentowych) dostępnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – restauracjach i ogródkach piwnych, w których również często przebywają dzieci.

Na marginesie powyższych rozważań trzeba przypomnieć, że jedynie spójna, konsekwentna i kompleksowa polityka ograniczania szkód powodowanych piciem alkoholu może być przyniesić założone rezultaty. Zwraca na to uwagę Światowa Organizacja Zdrowia proponując pakiet rozwiązań, które wprowadzone całościowo pozwolą na osiągnięcie najlepszych efektów. Te działania to:

S (*Strengthen restrictions on alcohol availability*)- Wzmocnienie ograniczeń dotyczących dostępności alkoholu;

A (*Advance and enforce drink driving counter measures*)- Opracowanie i egzekwowanie rozwiązań dla kierowców pod wpływem alkoholu;

F (*Facilitate access to screening, brief interventions and treatment*)- Ułatwienie dostępu do badań przesiewowych, krótkich interwencji i leczenia;

E (*Enforce bans or comprehensive restrictions on alcohol advertising, sponsorship and promotion*)- Egzekwowanie zakazów lub ograniczeń dotyczące reklamy, sponsorowania i promocji alkoholu;

R (*Raise prices on alcohol through excise taxes and pricing policies*)- Podniesienie ceny alkoholu poprzez akcyzę i politykę cenową.

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że przedmiotowy postulat wymaga dodatkowych, pogłębionych analiz, mając na względzie m.in. już obowiązujące przepisy dotyczące miejsc publicznych.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Wojciech Konieczny

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/